

Factsheet

Onderwerp: COVID en nertsen	
Kernboodschap	Op 23 april is vastgesteld dat nertsen door mensen besmet zijn met SARS-COV-2 Op 19 mei is vastgesteld dat er een besmetting van nerts op mens is geweest van SARS-COV-2. Op 19 mei is daarom de zoonose structuur in werking getreden, waarbij het ministerie van VWS het voortouw heeft om vanuit volksgezondheid maatregelen te kunnen treffen. Op basis van het advies van van het OMT-Z is besloten besmette nertsen bedrijven te gaan ruimen. Op deze manier wordt voorkomen dat deze besmette bedrijven mogelijk een bron gaan vormen wat een risico kan gaan vormen voor de volksgezondheid als de epidemie bij mensen op zijn retour is. Voor niet besmette bedrijven gelden strikte hygienemaatregelen om besmetting van deze bedrijven te voorkomen.
Argumentatie	<i>Maatregelen voor 19 mei</i> Deze zijn genomen door de M van LNV, mede namens de M van VWS en aan de TK gecommuniceerd. De maatregelen betroffen een afvoerverbod van nertsen en mest van besmette bedrijven en een meldplicht voor de nertsenhouders. <i>Nertsen op mens</i> De besmetting heeft plaatsgevonden op een nertsenbedrijf waar nertsen besmet waren met SARS-CoV-2. Uit onderzoek van luchtmonsters is gebleken dat er in de stal virusdeeltjes in de lucht aanwezig waren op de besmette bedrijven. Bij de medewerker is aangetoond dat het virus overeenkomsten vertoont met het virus dat van nertsen op datzelfde bedrijf werd gevonden. De medewerkers is geadviseerd om bij besmette bedrijven <u>persoonlijke beschermingsmiddelen</u> gebruiken. Het RIVM heeft aangegeven dat het risico op <u>blootstelling van mensen aan het virus buiten de stal nog steeds verwaarloosbaar is</u>. Uit het onderzoek bleek dat alle lucht- en stofmonsters buiten de stal bij herhaalde metingen geen virus bevatten. <i>Zoonose structuur</i> <i>De na de Q-koorts in 2010/2011 gevormde zoonosestructuur is</i> Op basis van deze structuur heeft VWS de leiding in de beleids- en besluitvorming t.a.v. de zoonotische problematiek bij nertsen in nauwe samenwerking met het ministerie van LNV, het RIVM, lokale bestuurders en GGD'en. Hierbij staat de bescherming van de volksgezondheid voorop. Beide ministers beslissen in goed onderling overleg en behouden daarbij hun eigen beleidsverantwoordelijkheid. Dit heeft geleid tot verschillende maatregelen: -verplichte screening (bloedmonsters serologie) en early warning (van natuurlijk gestorven dieren voor PCR) ingesteld voor alle nertsenbedrijven in Nederland - vervoersverbod voor nertsen - LNV heeft advies gevraagd aan de deskundigengroep dierziekten over epidemiologisch onderzoek bij nertsen - VWS en LNV hebben advies gevraagd aan het OMT-Z over de consequenties voor de volksgezondheid van de mogelijke reservoirvorming van SARS-CoV-2 bij nertsen en ook andere diersoorten, mede gebaseerd op de conclusies dierziekte bijeenkomst van de deskundigengroep dierziekten - Hangende het advies gelden strikte landelijke maatregelen voor alle nertsenbedrijven, namelijk: - o vervoersverbod voor nertsen en mest van nertsen,

	- o een hygiëneprotocol voor bezoekers en vervoermiddelen, - o een bezoekersverbod voor de stal (beperking van personen, die de gebouwen met de nertsen mogen betreden), - o de verplichting dat nertsenhouders er voor moeten zorgen dat andere dieren (honden, katten en fretten) het bedrijf niet verlaten en niet kunnen binnenkomen. <i>Adviezen OMT-Z en BAO-Z en maatregelen per 3 juni</i> Het OMT-Z geeft aan dat het risico bestaat dat SARS-CoV-2 langdurig blijft circuleren op nertsbedrijven. Daarnaast zijn er in het early warning onderzoek nieuwe besmettingen gevonden, en de verwachting is dat er de komende weken nog meer besmettingen zullen worden geconstateerd. Het OMT-Z concludeert dat de verwilderde katten op de bedrijven geen risico vormen voor huiskatten in de omgeving en voor de volksgezondheid. Het OMT-Z adviseert dat ruimen een effectieve maatregel is voor besmette bedrijven. Het OMT-Z adviseert daarnaast dat gezien de potentiële risico's een optie is om een regeling te treffen om bedrijven vrijwillig versneld te laten stoppen. (hygiëne maatregelen) Het BAO-Z onderschrijft het advies van het OMT-Z om de besmette bedrijven te ruimen. Een deel van het BAO-Z adviseert om niet besmette bedrijven in aanvulling op de besmette bedrijven preventief te ruimen. Op basis hiervan werd besloten om de besmette bedrijven te ruimen (vanaf vrijdag 5 juni) en dat bij niet besmette bedrijven de sector het huidige hygiëne protocol zsm aanpast en laat het goedkeuren door de NVWA. Het ruimen is op 6 juni gestart na de uitspraak van de rechter op de voorlopige voorziening. Het kabinet onderzoekt of en hoe een eenmalige stoppersregeling kan worden vormgegeven waarmee nertsbedrijven op korte termijn vrijwillig hun bedrijfsvoering kunnen beëindigen.
Politieke afspraken (regeerakkoord, convenant, coalitieafspraken e.d.)	Met ingang van 2024 is de pelsdierhouderij bij wet verboden.
Feiten&cijfers	• Het aantal besmette bedrijven is sinds 23 april 2020 opgelopen tot dertien (stand 9 juni 17.00 uur). Sinds vorige TK brief van 3 juni jl. zijn er bij drie nieuwe bedrijven besmettingen met SARS-CoV-2 vastgesteld. De besmettingen zijn aan het licht gekomen via het early warning onderzoek. • Daarnaast is een aantal meldingen van verdenkingen bij de NVWA binnengekomen, maar deze bedrijven bleken niet besmet te zijn met SARS-CoV-2.
Overig (zoals heikele punten en pers)	- PvdD roepen op tot het definitief sluiten van de nerstenfokkerijen en daarmee (zonder het expliciet te benoemen) op het ruimen van alle nertsen op alle bedrijven. - Er zijn diverse kamervragen gesteld die diverse aspecten betreffen zoals de diergezondheid, de volkgezondheids bescherming, zorgen voor milieu en intensieve veehouderij - Sommige partijen hebben al eerder gevraagd waarom de ministers niet tot ruiming zijn overgegaan. - De lokale bestuurders uit de regio Brabant waren tijdens het BAO-Z nadrukkelijk voor het ruimen van ook niet besmette bedrijven, rekening houdend met de zorgen en onrust in de lokale inwoners en het zeer

	beperkten perspectief van de sector. - Er zijn ook geluiden tegen het ruimen van de besmette bedrijven: https://www.animalrights.nl/animal-rights-en-bont-voor-dieren-dienen-bezwaar-tegen-ruimen-nertsen. Tegelijkertijd demonstreert de stichting bont voor dieren maandag 8 juni voor het vervroegd stoppen van de hele nertsenhoudery (zonder aan te geven wat er dan moet gebeuren met de nertsen op deze bedrijven).
--	---